

PRIKAZI I OSVRTI

GRAČANIČKI GLASNIK
časopis za kulturnu historiju

Broj 46, godina XXIII
novembar, 2018. [str. 131-132]

© Monos 2018

Denis Bećirović, *Država Bosna i Hercegovina u fokusu*

*CPU Printing companmy, Sarajevo, 2018,
str. 496*

Radi se o sabranim i hronološki složenim dokumentima iz javnih istupanja i obraćanja autora kao jednog od najangažovanijih narodnih poslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH i to u raznim prilikama i raznim povodima, u periodu od 2008. do 2018. To je, zapravo jedna hronika ili vremeplov ključnih političkih zbivanja u BiH u naznačenom periodu. "Vremeplov" je složen u nešto više od 160 naslova različite tematike, obima i sadržine. Riječ je o najosjetljivijim pitanjima i temama iz političkog života i nevesele bosanskohercegovačke svakodnevice u proteklom periodu. Na svako od njih autor je dao argumentovan odgovor i svoje viđenje njihovog rješavanja, kako na unutrašnjem, tako i na spoljnopolitičkom planu.

Po formi, dakle, ovo bi mogli biti i historijski anali, a po tematici, političko štivo različitog žanra: od uobičajenih protokolarnih pisama, pa do sjajnih političkih eseja i dobro promišljenih i argumentovanih analiza, inicijativa, apelacija...

Osim hronološkog principa, sve te sadržaje, u jednu cjelinu povezuje i jedinstven joj tematski okvir daje, jasno određen naslov "Država BiH u fokusu", što bi se reklo – sama država je "glavni junak ove knjige". Osim toga, u njoj složeni tekstovi povezani su ne samo objašnjenjima o vremenu i povodu njihovog nastanka (gdje su i kada izgovoreni, pisani, kome su upućeni itd), već i širim, počesto podrobnim historiografskim objašnjenjima, koja su u ovom slučaju mnogo više od fus note.

Autor je jedan od rijetkih, da spomenemo samo to, koji je na tako jednostavan način, narodu razumljivim izgovorom, razobličio velikodržavne aspiracije dva najveća susjeda BiH, danas manje ili više otvorene ili prikrivene diplomatskim ili politikantskim frazama – koji deklarativno priznaju Bosnu i Hercegovinu, dok istovremeno, svojim paternalizmom i potcjenjivačkim od-

nosom vrijeđaju i podmuklo udaraju u njene temelje i na njene međunarodno priznate granice, potpomognuti svojim sljedbenicima unutar BiH..

U svim dosadašnjim manifestacijama srpskog i hrvatskog velikodržavlja, kao historičar, autor jasno prepoznaje historijske procese dugog trajanja, koji vuku korijene iz turbulentne i "nezavršene" prošlosti Balkana. Kao političar, on odlučno razbija sve te balkanske historijske magluštine i prijetnje, razotkrivajući opasne namjere mrzitelja Bosne, javno ustaje protiv njih i istovremeno ih poziva na dijalog i toleranciju, zalažući se za državu BiH, dovoljno široku i privlačnu za sve koji u njoj žive i žele da grade budućnost sebi i generacijama koje dolaze. Eto tu negdje, na "liniji razgraničenja" sa velikodržavnim aspiracijama prema BiH, kroz njihovo raskrinkavanje i kritiku, susreću se historičar i političar u ličnosti autora ove knjige, rekao bih na najbolji način.

Ima puno sjajnih tekstova sa tom tematikom i sa takvim porukama u ovoj knjizi. Prepisat ćemo ovdje samo neke ad hok izabrane naslove: "Bosna i Hercegovina se ne smije odreći antifašističkih vrijednosti jer je to sastavni dio evropskog identiteta" (str. 32); Nedopustiva je rehabilitacija nacifašističkih snaga iz Drugog svjetskog rata i njihovo izjednačavanje sa bosanskohercegovačkim antifašistima" (str. 40); "Zaustavite nasrtaje na državu Bosnu i Hercegovinu i ubijanje prefiksa "bosanski" u bh. Entitetu RS" (str. 47); "Ubrzanje prijema BiH u NATO znači jačanje stabilnosti i sigurnosti u regionu" (str. 92); "Nikada ne smijemo dozvoliti da političke partije kontroliraju rad državnih pravosudnih institucija koje su garant vladavine prava u Bosni i Hercegovini" (str. 119); "Hrvatska mora prihvatiti činjenicu da je BiH pomorska država" (str. 222); "Ideje i poruke ZAVNOBiH-a upućuju na mir, toleranciju i zajedništvo" (str. 361); "Paratvorevina Her-

ceg-Bosna bila je sredstvo za realiziranje velikohrvatskog projekta koji je osmislio Franjo Tuđman" (str. 418)

Ovi i drugi naslovi u knjizi pokazuju zapajnuću dosljednost autora u promociji i odbrani svojih političkih stavova, ali i njihovu potpunu zasnovanost na principima evropske demokratije s jedne i čvrstim argumentima historijske nauke s druge strane. Zato su relevantni i za nauku i za aktuelnu politiku. Osim toga, nije nevažno istaknuti da su svi ti tekstovi već jednom bili na sudu javnosti, u neku ruku su recenzirani u momentu nastajanja ili na licu mjesta, u skupštinskim klupama, u štampi, u političkim krugovima gdje su podržavani ili osporavani. Njihovi odjeci i konzekvence, osjetili su se ili su već isprobani u praksi kao rezultat ukupnog kreativnog angažmana autora kao istaknutog i jasno profiliranog nosioca cijele jedne politike, ujedno i našeg već afirmisanog historičara mlađe generacije.

Na kraju, treba kao kompliment istaknuti jasnoću izraza, preciznost poruke, snagu argumenta i lahkoću čitanja ovih tekstova, što bi rekli – njihovu "lahku prohodnost" za prosječnog čitaoca. Iako u suštini pripadaju političkom ili političko-historijskom žanru, koji se obično odlikuje administrativnim stilom, u principu zamornom za čitanje, u ovom slučaju nije tako. Autor drži pažnju čitaoca na zavidnoj visini, pogotovo na njegovim analitičkim iskazima koji imaju odlike pravih političkih eseja.

Nije se nimalo libio da adekvatno odgovori i Čoviću i Dodiku i Vučiću i Plenkoviću i svima onima koji, kao priznaju državu BiH u njenim međunarodno priznatim granicama, dok istovremeno javno daju podršku onima koji je ne vide kao državu, već kao praznu postdejtonsku ljušturu.

Prof. dr. Omer Hamzić